

Milí přátelé,

v ruce držíte leták, který vám ve stručnosti představuje návrh Ministerstva životního prostředí na vyhlášení Národního parku Křivoklátsko. Rádi bychom, aby zajistil lepší péči o zdejší unikátní přírodu společně s ekonomickým rozvojem obcí. Naším cílem je domluvit se s lidmi na takové podobě národního parku, která bude přínosem pro přírodu i místní obce. Víme totiž, že ochrana přírody není dlouhodobě možná bez účasti lidí, kteří na Křivoklátsku žijí, jezdí sem a mají jej rádi. Tedy bez vás všech.

Děkuji vám za podporu.

Ladislav Miko
ministr životního prostředí

Křivoklátsko si národní park zaslouží

[otázky a odpovědi]

1 Křivoklátsko je klenotem českého přírodního dědictví

Křivoklátsko patří mezi klenoty českého přírodního dědictví. Kaňon řeky Berounky, skály a suťoviska, stepi, lesy i neprostupná údolí. Domov zde mají desítky ohrožených rostlin a živočichů: vzácný čáp černý, mlok skvrnitý, po sto letech se zde objevil dravec luňák červený. V suťových lesích roste ohrožený tis červený, v teplomilných doubravách mochna bílá. Mimořádnou hodnotu mají zdejší lesy jako celek – tvoří největší lesní komplex ve vnitrozemí České republiky s nebývale pestrým složením stromů a velkým podílem přírodních porostů. Na území Křivoklátska se vyskytuje více než 1800 druhů cévnatých rostlin, 84 původních druhů dřevin a 155 druhů ptáků, z nichž 120 druhů zde i hnízdí. Vznik národního parku by byl formálním potvrzením jeho přírodních hodnot a především významným krokem k vytvoření podmínek pro jeho účinnou ochranu.

Křivoklátsko se stalo součástí evropské soustavy Natura 2000, která chrání místa s nejcennější přírodou celé Evropské unie. Pro své vysoké přírodní hodnoty bylo v roce 1977 vyhlášeno biosférickou rezervací UNESCO. Už jednatiset let je zde také chráněná krajinná oblast.

Ministerstvo životního prostředí navrhuje, aby statut národního parku získalo nejcennějších 102 čtverečních kilometrů Křivoklátska, tedy 16 % stávající chráněné krajinné oblasti. Hranice je, pokud to lze, vedena tak, aby nebyla do parku zahrnuta zastavěná území sídel či větší zemědělsky obhospodařované plochy. V národním parku by ležela jen jedna obec – Karlova Ves. Ostatní obce zůstanou vně jeho hranic.

Národní park poskytuje území nejvyšší stupeň ochrany a zamezí tak rozsáhlým projektům, které by celou oblast nenávratně poškodily. Na rozdíl od chráněné krajinné oblasti lesy a lesní půdní fond, které jsou ve státním vlastnictví ke dni nabytí účinnosti zákona o národním parku, nelze zcizit. Jinými slovy – v národním parku je vyloučena privatizace státních lesů.

2 Co přinese národní park místním obcím?

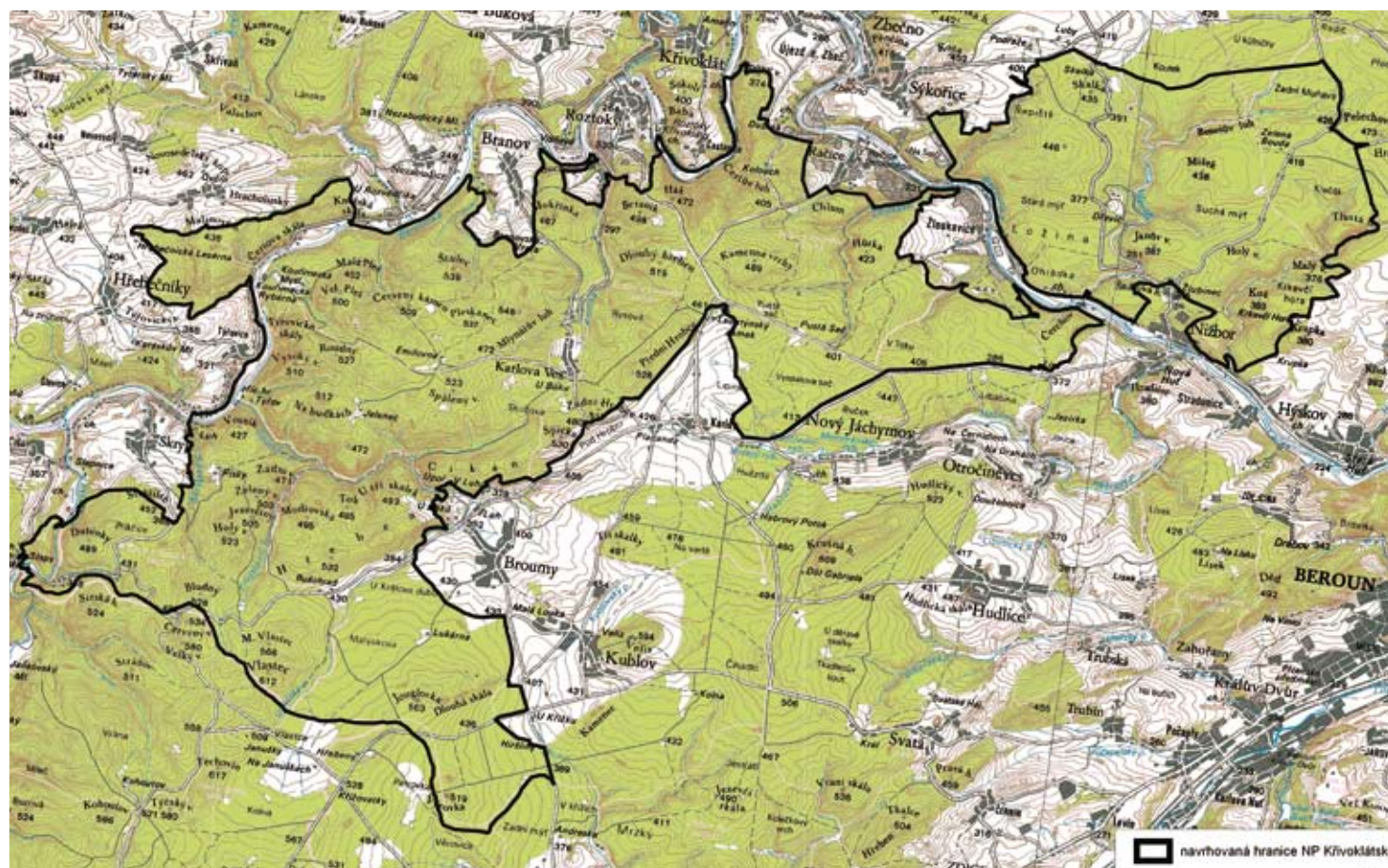
Posláním národního parku je chránit přírodní bohatství a přirozený život ekosystémů, vytvořit podmínky pro prosperitu obcí a umožnit poznávání přírody formou šetrné turistiky. U nás i v zahraničí národní parky přinášejí ekonomickou vzpruhu celému regionu. Národní parky mají totiž mezinárodní věhlas, a oblast proto získává výhodu před dalšími podobnými místy.

Hlavní ekonomický přínos národních parků spočívá ve značce a nabídce příležitosti pro šetrnou turistiku. Turisté v regionu využívají nejrůznějších služeb. Navíc samotná správa parku vytváří pracovní místa přímo i nepřímo, formou zakázek privátním subjektům.

Značka národního parku znamená i snadnější přístup k podpoře z veřejných zdrojů pro obce i pro soukromé subjekty. Státní fond životního prostředí ČR, který poskytuje podporu výstavbě čistíren odpadních vod, hospodaření s odpady či zlepšování kvality ovzduší, obce v národních parcích a jejich sousedství jednoznačně preferuje. V řadě případů lze tak získat výrazně vyšší procento podpory. Pro malé obce nyní Státní fond životního prostředí ČR chystá podstatné zjednodušení administrativy. Na Křivoklátsku by mělo vzniknout speciální informační středisko pro podporu a inicializaci projektů místních obcí a sdružení. Cílem Ministerstva životního prostředí je, aby tato společná příprava regionálně významných rozvojových projektů pomohla zlepšit ochranu přírody i život zdejších lidí.

i Podrobnější informace poskytneme a dotazy zodpovíme kdykoli. Obrácejte se, prosím, na Ing. Martina Bílého, tel.: +420 267 122 474, adresa: Ministerstvo životního prostředí, Vršovická 65, Praha 10 nebo e-mail: martin.bily@mzp.cz

3 Navrhovaná hranice národního parku Křivoklátsko

4 Nejčastější otázky a odpovědi

Mohou obce a místní lidé ovlivňovat podobu národního parku?

Ano. Zájmem Ministerstva životního prostředí je, aby se obce účastnily celé přípravy vyhlášení národního parku. Vytipování nejcennějších lokalit je odbornou záležitostí, konečné vymezení hranic ná-

rodního parku ale proběhne až po dohodě s obcemi.

Zástupci obcí jsou podle zákona členy Rady národního parku, která se na rozhodování o podobě parku významně podílí.

Jak konkrétně se změní pravomoci obcí?

Zastavěná území obcí se – s výjimkou Karlovy Vsi – v národním parku neocitnou. Proto rozvoj obcí bude probíhat podle stejných pravidel jako doposud – tedy podle pravidel chráněné krajinné oblasti. Národní park nebude mít ochranné pásmo: tuto roli převezme stávající CHKO.

Podmínky pro stavební či územní a podobná řízení zůstanou stejné jako v CHKO. Státní správa ochrany zemědělského půdního fondu a státní správa rybníkářství a myslivosti přejde, s výjimkou pravomocí ministerstva, na správu národního parku. Národní park budou tvořit téměř jenom lesy. Většina těchto lesů je a nadále zůstane státním majetkem. Státní lesy v národních parcích nelze privatizovat.

Omezí národní park lidem pohyb v krajině?

Nikoli, pohyb lidí v národním parku není nijak omezen, s výjimkou takzvaných prvních zón, kde však mohou běžní návštěvníci chodit po značených cestách. Stejná pravidla přitom platí už ve stávajících národních přírodních rezervacích, které budou tvořit těžiště prvních zón parku. Zákon o národním parku zajistí, že místní obyvatelé a osoby jim blízké, se budou moci pohybovat kdekoli. Omezení vstupu se také nebude vztahovat na vlastníky a nájemce pozemků. Stávající síť turistických tras bude zachována a doplněna.

Mohou v národním parku jezdit cyklisté?

Ano, návštěvníci, který vznikne po dohodě s obcemi i dalšími zájemci, určuje, kudy mohou cyklisté jezdit. Mimo silnic a místních komunikací bude pro jízdu na kole vyhrazena převážná část stávající sítě zpevněných lesních cest. Lidé se tak budou moci pohybovat na kole všude tam, kde jsou zvyklí.

Budou moci lidé sbírat lesní plody?

Ano, všude tam, kam budou mít přístup.

Budou si místní lidé moci sami zpracovávat v lese palivové dřevo?

Ano, na většině území národního parku se bude nadále lesnický hospodařit, pouze šetrnějším způsobem. Rozdíl bude v tom,

že hospodaření přejde z Lesů ČR na správu národního parku.

Jak to bude s myslivostí?

Na území parku se bude nadále myslivci hospodařit, toto hospodaření přejde na státních pozemcích pod správu národního parku. Po dohodě se však samozřejmě mohou účastnit i místní zájemci. Cílem je dosažení takového stavu spárkaté zvěře, aby nedocházelo k poškozování lesa a cenných ekosystémů. Poplatkový lov není v národním parku povolen.

Jak to bude s nepůvodními druhy zvěře, třeba s muflonem a jelenem sikou?

Důležité je, zda tato zvěř znamená riziko pro místní přírodu. Například přemnožení mufloni mohou úplně zlikvidovat přirozeně se obnovující les. Správa parku proto bude hledat cesty, jak vliv takových nepůvodních druhů zvěře omezit.

Je možné do národního parku umístit včelíny?

Ano, pro umístění včelínů platí stejná pravidla jako v CHKO.

Mohou obce, které leží za hranicí národního parku, nadále vyvážet suť od místních občanů na stávající vyhrazená místa?

Ano, pro tyto obce budou platit stejné podmínky jako dosud.

Lze zařídit, aby nad obcemi v okolí národního parku nelétala vyhlídková a sportovní letadla?

Ano, zákon o civilním letectví může určit letové hladiny pro určitou oblast. Ministerstvo životního prostředí bude o omezení letů jednat.

Sežere křivoklátské lesy kůrvec?

Nikoli. Na většině území parku se bude dále lesnický hospodařit. Přírodě budou ponechána především místa, kde se vyskytují

listnaté lesy či skály. Tam samozřejmě kůrvec (který napadá pouze smrky) nehoří.

Budou postihováni lidé, kteří budou v národním parku volně nocovat?

Pravidla budou stejná jako doposud, bivačování tedy bude možné.

Omezí národní park rybaření?

Nikoli, rybařit se může stejně jako doposud. Státní správa rybníkářství přejde na správu národního parku.

Bude se moci v okolí hospody U Rozvěďčičky vystupovat z lodí a rybařit?

Ano, nejedná se o první zónu národního parku, šetrná turistika do národního parku patří. Pro vodáckou turistiku na Berounce budou platit stejná pravidla jako dnes.

Mohou účastníci turistického pochodu do první zóny národního parku?

Ano, pokud se budou pohybovat po vyznačených cestách. Nyní výjimky povoluje vláda. Po schválení novely zákona o ochraně přírody, to bude správa národního parku. Rozhodování tedy bude lidem blíž.

Bude správa národního parku zadávat zakázky přednostně místním firmám?

U zakázek do dvou milionů korun není nutné vypisovat výběrové řízení, u těch větších se správa parku musí řídit zákonem o veřejných zakázkách. Samozřejmě, že důležitým kritériem je cena, v řadě případů ale také znalost místního prostředí. Existuje možnost uzavřít se správou parku takzvanou rámcovou smlouvu, která zadávání zakázek místním firmám usnadňuje.

Nebude správa národního parku náhodou vysazovat zmije?

Nikoli, účelem národního parku je zachovat místní přírodu – nikoli umělými zásahy vytvářet novou. Navíc zmije na Křivoklátsku už žijí.